

1

Fetullahçılık, Nurculuğun neresinde?

15 Temmuz darbe girişiminden itibaren her anlamda yeni bir döneme girdik. Burada mevzu iki temel başlık üzerinden bizi ilgilendiriyor. Bir yandan tüm vatandaşlarımız gibi memleketin ve demokrasimizin bekası meselesi; darbeye direnme, meşru demokratik yönetimi koruma meselesi var. Öte yandan, 15 Temmuz'dan itibaren hem Fetullahçılık üzerinden, hem de mazisi eskiye dayalı husumetle Risale-i Nur'a ve Bediüzzaman'a yönelik birtakım eleştirilerin yeniden alevlendiğini görüyoruz. Eskiden beri Risale-i Nur hareketiyle meselesi olagelmış birileri, darbeye teşebbüs eden örgüt üzerinden, Bediüzzaman, Risale-i Nur ve Nur talebelerine yönelik bir kara propaganda yürütmeye başladılar.

Risale-i Nur'un hukukunu muhafaza adına, bu kara propaganda malzeme edilen, önemli bir kısmı vaktiyle üretilmiş olup yeniden gündeme sokulan iddiaların cevaplanması gerekiyor.

Şuradan başlayalım: Fetullahçılık kimi çevrelerce öteden beri bir şekilde Risale-i Nur mesleğiyle, Nurculukla iltibas edilmekteydi. Nur talebeleri her ne kadar aralarındaki farkı ortaya koymaya çabalasa; Fetullahçılığın farklı bir yol takip ettiğini söylese de, kamuoyunda böyle bir algı var.

Ben de şuradan başlayayım: 1979 yılında onbeş yaşında iken Risale-i Nur okumaya başladım. Daha onbeş yaşında, henüz Risale

okumaya başladığım aylar içerisinde, “Fetullah Gülen diye bir hoca var. Ve bu hoca Risale’den atıfla bazı şeyler söylüyor, oradan kendi diline çevirerek Risale’den beslendiğini filan söylüyor. Ama Risale-i Nur’un mesleğiyle uyuşmayan karışık birtakım işlerin içerisinde” diye duymuştum. 1979’dan bahsediyorum ve daha onbeş yaşındaydım.

Ama en temelinde herhalde şu var: Sonuçta onlar da Risale okuyorlar, zaman zaman atıf yapıyorlar vs. Sanki aynı kaynaktan besleniyormuş gibi bir algı var. Ama biz biliyoruz ki, öyle olmakla birlikte, bir mesleği tanımlayacak temel umdeler vardır, o temel değerlerde ciddi farklar var, değil mi?

Meselâ Lâhikalar. Şimdi Bediüzzaman, *Sözler*, *Mektubat*, *Lem’alar* ve de *Şualar*’ın ilk kısmında doğrudan iman hakikatleriyle ilgili meselelere odaklanır. Onların başında da, Yeni Said’in en birinci eseri olarak *Sözler* gelir. Peki, bu eserler okunurken bu eserlerde verilen iman dersi dahilinde nasıl bir ahlâk ve nasıl bir içtimaiyat, sosyal hayat oluşturulur? İşte bunun uygulamasını, yöntemini, ölçülerini önümüze koyan lâhikalardır; yani, Bediüzzaman’ın Barla, Kastamonu, iki cilt olarak Emirdağ lâhikaları ile *Şualar*’ın ikinci kısmında yer alan mektuplarıdır. Ki TV111’de her hafta Ahmet Özkılınç’la birlikte “Bediüzzaman’dan Mektup Var” programında, bu lâhikalardaki ölçüleri irdelemeye çalışıyoruz.

Şimdi sözkonusu yapıda olan şu: Bir eser bütünüünün sadece yarısını alıyorsunuz. Peki burada verilen iman dersi nasıl sosyal hayata tercüme edilir, nasıl uygulanır ve yaşanır? Bunun anlatıldığı kısmı ise okumuyorsunuz. Oraya başka birşey monte ediyorsunuz. Fetullah Gülen’in kafasındaki hedefleri monte ediyorsunuz. Böyle bir tablo vardı. Dolayısıyla da burada Nur talebeliğinden söz etmenin imkânı yok. Ne denebilir durumdaydı? İstifade ediyorlar. Eğer kötüye kullanım yoksa, istifade ediyorlar denilebilirdi; ki gerçekten istifade edenler vardı. Sadece istifade muhatabiyeti düzeyinde kalanların önemli kısmının zaten süreç içerisinde kendini ayırdığını, ayrıştığını düşünüyorum. Örnekler var, biliyorum; bizatihi bu durumda tanıdığım kişiler var. Olayın istifadeden daha farklı bir mecraya yönel-

diğini görüp süreç içerisinde—ama on sene önce, ama üç sene önce, ama 17-25 Aralık sürecinde, ama daha sonra—bir çizgi çizip kendisini bu yapıdan ayıran insanlar olduğunu biliyorum. Buna karşılık, istifadeden öte istimal etme, yani kullanma, suiistimal etme, kötüye kullanma ve istismar etme; bunlar da oldu mu? Bunlar da oldu ve olmaya devam ediyor.

O zaman şuradan anlatmaya başlar mısınız? Bu Fetullahçılık nerede başlıyor? Bu vesileyle sizin daha özel çalıştığınızı, araştırma yaptığınızı biliyorum. Said Nursî'nin vefatından sonra Risale-i Nur hareketinin serencamı üzerine çalışmalarınız var. Onun üzerine söylüyorum. Nerede başladı, Risale-i Nur'a nerede eklemelendi, nerelerde ayrıştı ve elbette, en temel ayrışma noktaları nelerdir?

En temel ayrışma noktaları dersiniz, yüzlerce madde sıralayabilir durumdayım. “Bediüzzaman şöyle diyor, Fetullah Gülen böyle yaptı. Bediüzzaman’ın önümüze koyduğu ölçü budur, Fetullah Gülen’in yaptığı onun tam zıddıdır” diye, bir-iki değil, yüzlerce madde sıralayabilirim.

Uzun uzun konuşacağız dedik. Bütün başlıkları konuşuncaya kadar devam edeceğiz yayına. Önce tarihsel sürece bakalım. Sonra o maddelere gelelim.

Tarihsel sürece baktığımızda, ki mâlûm Said’leri Ararken isimli bir çalışmam olmuştu, bu çalışma için daha evvelce ve bu çalışmanın da sonrasında değişik okumalarım, araştırmalarım oldu. Özellikle Necmettin Şahiner, İhsan Atasoy ve Ömer Özcan’ın Bediüzzaman’ı gören kişilerle ilgili belli çalışmaları var. Toplamda yirmi kitabı aşan bir derlemeden bahsedebiliriz bu anlamda. Onlarla ilgili Said’leri Ararken çalışmasından sonra da taramalar ve araştırmalar yaptım. Edindiğim ilave bilgiler oldu. Ama hâlâ daha boşlukta kalan noktalar var, onu da ifade edeyim. Ancak belli bir zaman gelir de devletin bazı arşivleri, meselâ Emniyet’in bazı arşivleri, MİT’in arşivlerinin bir kısmı zamanı geçti diye açığa çıkarsa, belki o zaman o boşluklar dolar ve tam tabloyu görebiliriz diye düşünüyorum.